

ΣΤΗΝ ΚΟΡΑΚΙΑΝΑ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Κ. Θεοτόκης — Σ. Δεσούλιας — Α. Μαβίλης — Α. Κεφαλληνός
Μαριζούκος — Η. Σταῦρος — Ε. Ζεντρινοῦ — Ἀλέξ. Πάλλης — Μ. Χαίμης.

ΜΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ

Είχε ντυθῆ τὴν καλύτερη φορεσιά της ἡ Πλάση, ἡ θάλασσα τὴν δημορθέτη γαλάζια της στολή, τὰ δέντρα τὸ πειδ ζωνρὸ πράσινο χρώμα τους κ' ὁ οὐρανὸς ἐχαιρόνουν. Χαρούμενη κ' ἡ Δημιουργία, ποῦ ο' ἕνα χωριὸ τῶν Κορφῶν, στὴν Κορακιάνα, θάβλεπε ὄλους μαζί ἐνωμένους ἐκείνους, ποῦ ἕνας πόθος τοὺς ἐνώνει, μιὰ ἰδέα, ἡ ἰδέα τῆς Ἐθνικῆς μας γλώσσας.

— Ὅ! οἱ Κερκυραῖοι τῆς πέννας πολεμιστάδες, ἐξὸν ἀπὸ τὸ Μαρκοῦ μᾶς, τὸ ἔγκυλλο τεχνίτη, καὶ τὸ γέρο Κονεμένο, ὄλοι μὲ προθυμία σμίξατε, γιὰ νὰ χαιρετήσουν τὸν Πάλλη, ἀδερφό τους στὴ ψυχῇ

καὶ στοὺς πόθους, ποῦ ἕνα μῆνα ἀπόλαψε τὶς δημοφιῆς τοῦ νησιοῦ μας κ' ἀπολάψαμε καὶ μετς τὴ χροσῆ συντροφιά του.

Οἱ χωρικοὶ μὲ τὰ γιορτάτικα κ' οἱ χωρικές μὲ τὰ στολίδια τους, πλουσιοντυμένες, στὸν ἤχο τοῦ βιολιοῦ ἐπιάστηκαν σὸ σεμνὸ καὶ γραφικὸ χορὸ τῶν χωριῶν τῆς Κερκύρας. Κι' ὁ ἤχος τοῦ βιολιοῦ ἔνωσε τὸν λαὸν τῆς ἐξοχῆς μας μὲ τοὺς λογογράφους μας, ποῦ ἀφίνοντας κατὰ μέρος τὸ σοβαρὸ τους ἔγιναν ὄλοι γιὰ μιὰ στιγμή παιδιὰ κ' ἐπήδησαν καὶ κείνοι γύρω ἀπὸ τὸ βιολι συντροφεύοντας τὸ χορὸ τῶν γυναικῶν.

Κι' ὁ νέος Λούθηρος τῆς Ἑλλάδας Πάλλης, ὁ παιγνιδιάρης ὄσο καὶ βαθὺς στὴν πέννα Μαβίλης,

νὰ πῆση. Ὁ Μπιροῦκος τὸ κεντούσε, χτυπώντας το δεξιά κ' ἀριστερά μὲ τὸ μαστίγι.

Βάδιζε σὸ σκοτάδι σὰ ὀντασμα κ' ἀφοῦ μᾶς διάβηκε ἀπὸνα δάσο, μᾶς σταμάτησε μπρὸς τὸ καλύβι του.

— Φτάσαμ' ἀρέντη, κάνει.

Ἡ πόρτα τῆς καλίτσας ἐσκουζε καθὼς ἀνοίξε καὶ τὰ γανγίσματα τῶν σκυλιῶν σκορπιστήκανε ἀπὸ τὴν αὐτὴ ὀλόγυρα. Σήκωσε τὰ μάτια καὶ σ' ἀστραπόφωτα παρατήρησα ἕνα καλύβι μέσα σὲ μιὰ κλεισμένη χλωροτοπιὰ.

Ἔδεσε τ' ἄλογό μου σὸ φράχτη ὁ δασοφύλακας καὶ χτύπησε στὴν πόρτα. Ἀπὸ τὴ χαραμάδα ἐνὸς στενεοῦ παραθυριοῦ φάνονταν φῶς.

— Ἐφτασα! Ἐφτασα! φώναξε μιὰ παιδιακήσια φωνούλα καθὼς ἐχτυποῦσε ὁ δασοφύλακας.

Ἦστερα ἄκουσα τὸ τρεχατὸ γυνῶν ποδιῶν, σύρθηκε τὸ μάνταλο καὶ μιὰ κοπελλοῦλα δώδεκα χρονῶν ἤρτε νὰ μᾶς ἀνοίξη.

— Φώτισε τ' ἀρέντη, λέει ὁ Μπιροῦκος, κ' ἐγὼ πηγαίνω νὰ βάλω σὸ σταῦλο τὰμάξι.

Τὸ κοριτσάκι ἔρριξε πάνω μου τὰ μάτια της καὶ μοῦγενε νὰν τὴν ἀκλουθήσω.

Ἡ καλύβα τοῦ δασοφύλακα ἦταν ὀλη-ὀλη μιὰ χαμηλὴ κάμαρα, καπνισμένη καὶ δίχως μεσοφόντι.

Μιὰ παλιὰ τουλοῦπα σκουμένη κρέμονταν στὸν τοίχο· σ' ἕνα μικρὸ κάθισμα ἦταν ἕνα τουφέκι καὶ δύο σακκίδια ἀπὸ παλιοκούρελα. Τὸ τρεμόφωτο μιᾶς λουτσίνας ἐκόρπιζε κεῖ μέσα τὸ πένθιμο καὶ λιγοστὸ φῶς του.

Στὸ μέσο τῆς κάμαρας μιὰ κούνια ἦταν δεμένη σὸ ἄκρο μιᾶς μακριᾶς φουρκάτας. Ἡ κοπελλοῦλα ἔσδυσε τὸ φανάρι, κάθισε σ' ἕνα σκαμνάκι κ' ἀφοῦ σήκωσε λιγάκι τὸ φῶς τῆς λουτσίνας κουνούσε ὕστερα ἴσουχα-ἴσουχα τὴν κούνια.

Κοιτούσα ὄλ' αὐτὰ μὲ σφιγμένη τὴν καρδιά. Ἡ ἐντάφια σιγαλιὰ μόνο ἀπὸ τὴν παραγμένη καὶ δύσκολη τοῦ παιδιοῦ ἀνάπνια ταραζόνταν.

— Εἶσαι μονάχη δῶ μέσα; ρώτησα τὸ κορίτσι.

— Μονάχη, μ' ἀποκρίθηκε δειλά.

— Καὶ εἶσαι κοπέλλα τοῦ δασοφύλακα;

— Μάλιστα, μουμούρισε.

Ἡ πόρτα ἀνοίξε καὶ μπῆκε ὁ Μπιροῦκος.

Βλέποντας τὸ φαναράκι κατὰ γῆς ἀναψ' ἕνα σπύρτο καὶ κόλλησε φωτιά σ' ἕναν καντηλιέρη ποῦταν πάνω σὸ τραπέζι.

— Δὲ θὰ σὰς ἀρέσει τὸ φῶς ἀπὸ τὶς λουτσίνες μας, κάνει ρίχνοντας πίσω τὰ μαλλιά του ζωηρά.

ὁ μεταφραστῆς τοῦ θανάτου τοῦ Ἰαγγαδάτα, ποῦ μὲ ζῆλο κ' ἀγάπη δουλεύει γιὰ τὸ θρίαμβο τῆς δημοτικῆς μας, Κεφαλληνός, ὁ δηγηματογράφος καὶ μεταφραστῆς Ἰνδικῶν δοσιμάτων, Θεοτόκης, ὁ γλυκὺς σὰ πεζὰ ποιήματα καὶ χροιωμένοι σὰ δηγήματά του Σταῦρος, ὁ Ἐβραϊολόγος Χαίμης κ' ὁ τεχνίτης στὴν ψυχὴ ὄσο καὶ σὸ πινέλο, Δεσούλιας, ὄλοι πιασμένοι σὸ χορὸ τίποτ' ἄλλο δὲν ἔδειχναν παρὰ τὴν ἀφέλεια τῆς ψυχῆς τους, ποῦ ἴσως ὁ Χατζηδάκις, ἂν εἶτανε κεῖ, νᾶβρισκε σὰ δίσκαλος νὰ εἰρωνευτῆ, μὰ ποῦ δὲ μποροῦσε παρὰ νὰ καμαρώση κάθε καλαισθητός, κάθε ἄνθρωπος, ποῦ τοῦῶθε ἀπὸ ποίηση κ' ἰδανικά.

Στὸ περιᾶλι τοῦ σπιτοῦ τοῦ Μαριζούκου, ποῦ εἶχε γὰ ὄλους μας τὸ σπῆτι τοῦ ἀνοιχτό, ὄπως ἔχει πάντα ἀνοιχτὴ τὴν καρδίη του, μιὰ φωτογραφικὴ μηχανὴ μᾶς ἐπήγε ἐνωμένους ὄλους, γιὰ νὰ μὲνη, φαίνεται, παντοεινὰ στὴν μνήμη μας ἡ ἀληθινότητὴ κείνη μέρα, σὰ νὰ μὴν θάμειε παντοεινὰ σὸ λογισμὸν ὄλων μας χροιαγμένη μὲ ἀγνὲς καὶ καθαρὲς ἐντύπωσης.

Τὴ στιγμή ἐκείνη δὲν ἤξέρω πῶς, μοῦ φάνηκε σὰ νὰ διάβαζα τὴ σκέψη ὄλων μας. Τὴ διάβαζα πραγματικά ἡ καθρέφτη τοῦ λογισμοῦ μου θαρροῦσα καὶ τοὺς λογισμοὺς τῶν ἄλλων; Δὲ μπορῶ νὰ πῶ ἕνα μονάχα ξέρω, ποῦ ἡ δική μου σκέψη πέταξε μακρὰ, πολὺ μακρὰ, στοὺς δύο ἀληθινότητες νεκροῦς μας, τὸν Ηοιούκῆ καὶ τὸν Καλοσοῦρο.

Ὁ πόθος ὁ ἀγνός, ποῦ τὶς καρδιῆς τους καταλοῦσε, ποῦ σὰ γρομηματίους, αἰῶνιο σημεῖδι σπουδαίας πνευματικῆς ἐργασίας, μᾶς παρουσιάζεται ὀλοφάνερος, ὁ ἴδιος πόθος πλῆμμυρῆ σήμερα καὶ τὶς καρδιῆς ἐκείνων, ποῦ μὲ θάρρος συνεχίζουν τὸ πατριωτικὸ καὶ μεγάλο τους ἔργο. Οἱ δύο ἀληθινότητοι νεκροὶ μας, ποῦ πρῶτοι ἐνοιωσαν τὴν Ἀλήθεια, καὶ ποῦ ἔρριξαν ἀπὸ τὶς πρῶτες καὶ στεροεώτερες πέτρες σποῦ Ἐθνικοῦ χιτρίου τὰ θέμεια.

Καὶ στὴν ἀνάμνηση τῶν δύο ἐκείνων, ποῦ ἐτίμησαν τὰ Ἐφτάνησα καὶ τὴ μεγάλη τους Πατρίδα Ἑλλάδα, ἕνας πόθος τῆς ψυχῆς μου, ποῦ καιρὸ τῶρα φωλιάζει σὰ στήθεια μου μέσα, πῆρε καινούργια δύναμη, καινούργια ζωή· πάντα μὲ θάρρος καὶ παλληκαρία καρδιά νὰ δουλέψουμε ὄλοι, ὄσοι γιὰ τὴν ἰδέα καιρὸ τῶρα δουλεύουμε, μὲ παράδειγμα ἀξιόμιμητο τοῦς δύο μεγάλους Κερκυραῖους, ποῦ τὸ ἔργο τους, ἂν ἀκόμα οἱ πολλοὶ δὲν τῶχουν νοιώση, στοὺς λίγους,

Εἶταξα τὸ σπιτονοικοκυρῆ. Πολὺ σπάνιο νὰ συναντήση κανεὶς ἕνα τόσο γερὸ παλληκαρι. Τὸ κορμί του ἦταν ψηλὸ καὶ λιγερό μὲ ὄμους καὶ σπῆθος πλατιά. Τὰ νεῦρά του, γερὰ καὶ δυνατὰ ζεπετιῶνταν κάτου ἀπὸ τὸ μπαλωμένο του παυκάμισο· τὰ γένεια του ὀλόμαυρα στίπαζαν τὸ κάτω μέρος τοῦ πρόσωπού του τοῦ ἀντρίκιου καὶ σκληροῦ καὶ τὰ φρύδια του πικρὰ ἐσκίαζαν τὰ μαῦρά του τὰ μάτια μὲ τὴν ὀλοζώντανη ματιά. Σταμάτησε μπροστὰ μου πιθώνοντας τὰ χέρια του στὴ μέση.

Τοῦ φανέρωσα τὴ βρωμοσύνη μου καὶ τὸν ρώτησα τὸνομά του.

— Φόμας, κάνει, μὰ μὲ λένε Μπιροῦκο.

Τὸν παρατηροῦσα μὲ πιότερη προσοχὴ τῶρα. Ὁ σύντροφός μου σὸ κινήγι ὁ Γερμολάης κ' ἄλλοι χωριάτες μοῦ εἶχαν κάνει πολλὲς φορὲς λόγο γι' αὐτὸν τὸ δασοφύλακα, ποῦ φοβῶνταν σὰν τὸ διάολο γιὰ τὸ μάτι του καὶ τὴν αὐστηρότη στὴ δουλειὰ του. Ἦταν ἀδύνατο, μὲ τέτοιον ἄθροωπο, νὰ κλείουν οὔτε ζερόκλαδο. Πάντα φύλαγε καρτέρι, ὅ τι καιρὸς καὶ νάταν, ἔτοιμος νάρπάξη τὸν κρυφοκυνηγὸ. Τοῦ εἶχαν στήσει τόσες φορὲς παγίδες μὰ πάντα σοῦ γλιστροῦσε σὰν τ' ἀχέλι.

— Ἐτσι λέγε μᾶς λοιπὸν! κάνω ὕστερα ἀπὸ σκέψη, πῶς εἶσ' ὁ Μπιροῦκος! Ἄκουσα πῶς εἶσαι

